

การนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี

1.ชื่อเรื่อง ภาษาไทย แนวปฏิบัติที่ดีนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์
เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาษาอังกฤษ Best Practices for Innovation to Promote Cultural Tourism with Online Tracking System for
Community-Based Cultural Tourism in the Special Area of Ancient U-Thong City, Suphan Buri Province.

ชุมชนนักปฏิบัติ CoP ที่ 2 ด้านวิจัยและนวัตกรรม

ชื่อ-นามสกุล ผู้นำเสนอ นายธง คำเกิด

2. บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทอง ด้วยกลไกการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองโบราณอุทอง ผลการดำเนินงานพบว่าการเปลี่ยนแปลงในด้านกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างมีส่วนร่วม เกิดกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีของชุมชน การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมร่วมกับภาคีเครือข่าย และเป็นสื่อกลางประชาสัมพันธ์กระตุ้นนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและใช้บริการของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และผลการวิจัยนวัตกรรมเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพและความพึงพอใจที่ดี สำหรับให้บริการกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มี Smart Service และเป็นที่พอใจสำหรับผู้ดูแลและบริหารจัดการนักท่องเที่ยว โดยมีนวัตกรรมในส่วน Tourist Dashboard ในการใช้งาน โดยผลการทดลองนวัตกรรมทั้ง 2 ส่วนพบว่า นักท่องเที่ยวสามารถใช้ Smart phone เรียนรู้เรื่องราวแหล่งท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ จากข้อมูลใน QR Code และสามารถไปท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง ใช้จ่าย จากการแนะนำในระบบมีส่วนร่วมในการประเมินสถานที่ท่องเที่ยว มีความรู้สึกปลอดภัยต่อการเข้าท่องเที่ยวเนื่องจากในระบบมีช่องทางการติดต่อขอความช่วยเหลือ ในส่วนแดชบอร์ด ผู้ดูแลสามารถทราบถึงข้อมูลใช้งานแบบเรียลไทม์ การเข้าไปช่วยเหลือนักท่องเที่ยว นำข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ รายได้จากนักท่องเที่ยว เป็นฐานข้อมูลสู่การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ได้ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยยกระดับการท่องเที่ยวเกิดการเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้อย่างง่าย และเป็นการเพิ่มศักยภาพให้กับคนในชุมชนในการนำนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างยั่งยืน

3. คำสำคัญ (Keywords)

นวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว, ระบบบริหารรายชื่อนักท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรม, พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทอง

4. การนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี

4.1 บทนำ (ที่มาและความสำคัญ)

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากสามารถสร้างรายได้ในลักษณะเกี่ยวเนื่อง และเชื่อมโยงต่อกันเป็นลูกโซ่ ทำให้ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลายมาเป็นส่วนสำคัญในการนำเงินตราเข้าให้กับประเทศหลายล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างแรงงาน การสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น จึงเป็นการ

กระจายรายได้ไปสู่ฐานรากของประเทศ สำหรับในประเทศไทยมีการกระจายการท่องเที่ยวจากเมืองหลักหรือเมืองยอดนิยมไปสู่จังหวัดเมืองรอง โดยจังหวัดสุพรรณบุรีเป็น 1 ใน 55 จังหวัดเมืองรอง และมีระยะห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 100 กิโลเมตร ซึ่งสะดวกต่อการไปท่องเที่ยว เพราะเป็นเมืองที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ทางธรรมชาติ อาหารท้องถิ่น และการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิม มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน สามารถเดินทางไปตามแหล่งท่องเที่ยวที่กระจายอยู่ทั่วในจังหวัดได้อย่างสะดวก ซึ่งภายหลังจากวิกฤติโควิด -19 จังหวัดสุพรรณบุรีมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ด้วยการยกระดับขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สู่การท่องเที่ยวแบบปกติใหม่ในระยะยาวได้อย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2563) โดยแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีการทรัพยากรโดดเด่นเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ภายในชุมชน

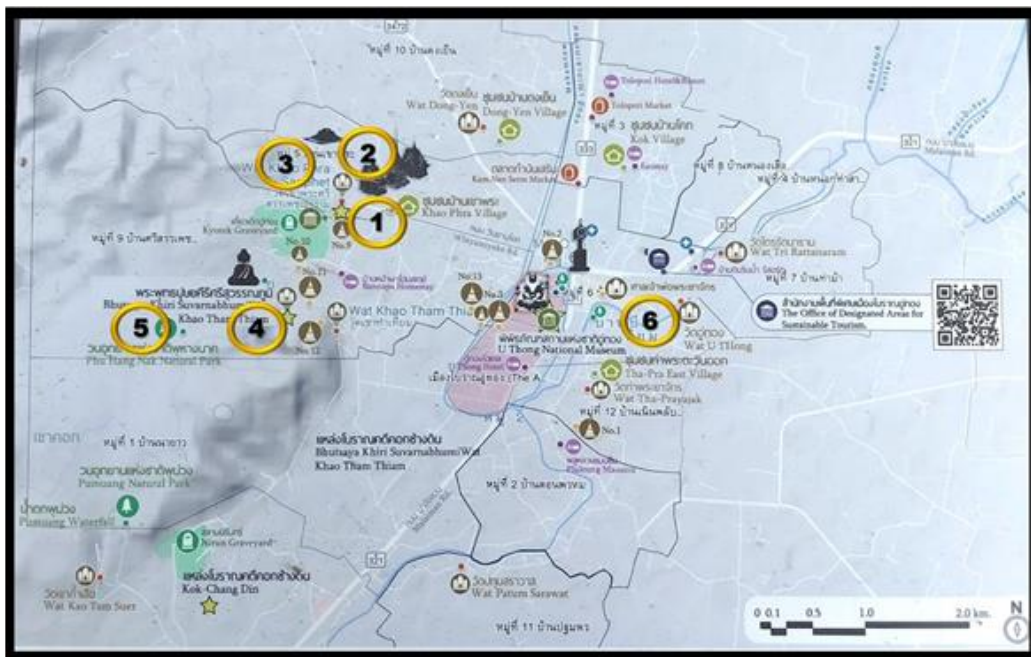
ในพื้นที่เขตพิเศษเมืองโบราณอู่ทอง มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจและมีความเชื่อมโยงกัน เช่น การเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอู่ทอง หลวงพ่ออู่ทอง หรือ พระพุทธบุษยคีรีศรีสุวรรณภูมิ บนหน้าผามังกรบิน การหล่อเหรียญรูปศรีวัดสะ ฒ โรงหล่อวิเชียร การฝึกทำยาตามหัวโตป่าต้อยหนึ่งเดียวในเมืองไทย การสืบสานตำนานดินจากการกวนกลาเซม สัมผัสวิถีชุมชนเกษตรที่บ้านดงเย็น เดินป่าสวนหินพุหางนาค ซึ่งแต่ละกิจกรรมการท่องเที่ยวบนเส้นทางวัฒนธรรมของชุมชนอู่ทองมีการดำเนินโดยชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองโบราณอู่ทองเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแต่ละจุดในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าชุมชนอู่ทองจะมีกิจกรรมและสินค้าทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากเพียงใด แต่กลับพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวกลับลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่หลังวิกฤติโควิด -19 เป็นต้นมา นักท่องเที่ยวไม่ได้ให้ความสนใจ จนขาดนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ทั้งจากปัญหาภายในและภายนอกของชุมชนเองส่งผลกระทบต่อมิติด้านเศรษฐกิจของชุมชนเป็นอย่างมาก คุณภาพชีวิตลดต่ำลง รายได้ภายในครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ชุมชนอู่ทองจึงมีความจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราว และสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวในวงกว้าง และสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวได้ในขณะท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความมั่นใจ พร้อมกับผลักดันให้ชุมชนมีการปรับตัวและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชุมชน

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทองกำลังประสบปัญหาในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นในการสร้างนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง เพื่อเป็นเครื่องมือเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในฝั่ง Supply เกิดเป็นกลไกการดำเนินงานร่วมกันแบบพหุภาคี ให้สอดคล้องพฤติกรรมและความต้องการประสบการณ์การท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้กับนักท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีในการเข้าเที่ยวจุดต่างๆในชุมชน ให้เกิดการรับฟังเรื่องราวทางวัฒนธรรมในการเยี่ยมชมพร้อมระบบจัดเก็บข้อมูลของนักท่องเที่ยวให้กับผู้ดูแลสถานที่ในการเฝ้าระวังผ่านระบบออนไลน์ และนวัตกรรมนี้จะยังสะท้อนข้อมูลฝั่งดูแลให้กับชุมชน ทราบถึงการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน สามารถนำไปวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดในชุมชนเกิดเป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างครบวงจรทั้งชุมชนผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นๆ ได้

4.2 เนื้อหา

การศึกษาวิจัยนี้มุ่งเน้นในการนวัตกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเทคโนโลยีการบริการ

นักท่องเที่ยว โดยใช้ QR Code ที่สแกน ผ่าน Smart Phone เป็น Gateway ในการเข้าสู่แอปพลิเคชันเพื่อแนะนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ในรูปแบบวิดีโอเสียงบรรยายข้อมูล การเดินทาง ร้านค้า ที่ให้ข้อมูลระดับพื้นฐาน ควบคู่กับการนำเสนอรายละเอียดลงลึก โดยนักสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และระบบติดตามเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ที่ตอบสนองกับตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพของพื้นที่ และระบบบริหารรายงานนักท่องเที่ยวของฝั่งเจ้าบ้านในรูปแบบ Dashboard ผ่านกลไกการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยเทคโนโลยีการบริการและระบบบริหารรายงานนักท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนบริการนักท่องเที่ยว (Tourist Service) และส่วนระบบบริหารรายงานนักท่องเที่ยว (Tourist Dashboard) ซึ่งนวัตกรรมนี้จะทดลองใช้ในแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ใน 7 แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ 1.สวนหินพุนาก 2.พระพุทธรูปศิริศรีสุวรรณภูมิ (หลวงพ่ออู่ทอง) วัดเขาท่าเหิยม 3.รอยพระพุทธรูปวัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม 4.พิพิธภัณฑสถานบ้านเขาพระ 5.รอยพระพุทธรูป 6.ศาลเจ้าพ่อพระยาจักร และ 7.วิสาหกิจวนเกษตรบ้านดงเย็นและกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองทวารวดีอู่ทอง

ภาพที่ 1 แผนที่จุดท่องเที่ยวทั้ง 7 จุด

ในส่วนบริการนักท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวสามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวแหล่งท่องเที่ยวจุดต่าง ๆ การสแกน QR Code ตามจุดต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองผ่านเสียงบรรยายรวมทั้ง ในส่วน Smart service อื่นๆ เช่น ระบบการประเมินความพึงพอใจในสถานที่ต่างๆ การเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวจุดอื่นๆ แหล่งจำหน่ายใช้สอยบริเวณใกล้เคียง การเข้าถึงนักท่องเที่ยวด้วยความรวดเร็วกรณีนักท่องเที่ยวขอความช่วยเหลือผ่านบน Smart phone เพื่อเสริมความปลอดภัยให้กับผู้ใช้งาน และส่วนระบบบริหารรายงานนักท่องเที่ยว สามารถเก็บสถิติรายงานจำนวนนักท่องเที่ยวประจำวัน สัปดาห์ เดือน ปี จำนวนค่าใช้จ่ายประมาณการที่ใช้ในสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง การรายงานผลการประเมินของแหล่งท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวที่ส่งมาจากระบบบริการนักท่องเที่ยวและที่สำคัญในระบบสามารถมองเห็นตำแหน่งนักท่องเที่ยวที่แชร์ตำแหน่งร้องขอความช่วยเหลือได้ จากกล่าวนาใน 2

ส่วนนี้มีดำเนินผ่านกลไกการทำงานร่วมกันจากชุมชนและภาคีสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ายังไม่งานวิจัยที่มีการนำกระบวนการทั้ง 2 กระบวนการคือการสร้างกลไกการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมการนี้ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองทวารวดีอยู่ทอง ให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพของชุมชนและเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอยู่ทอง จึงถือว่าเป็นความใหม่ในเชิงวิชาการ โดยมีภาคีคือองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอยู่ทอง (อพท.7) คอยเป็นภาคีสันับสนุนในการบริหารจัดการได้ต่อเนื่อง และมีกระบวนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปบูรณาการกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสะท้อนการได้องค์ความรู้จากการวิจัยอย่างชัดเจน

ข้อค้นพบที่สำคัญในการพัฒนาการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรม คือการที่มีคณะทำงานที่มีความหลากหลายจากหลากหลายภาคส่วน ทั้งแกนนำชุมชนที่ขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในอยู่ทองที่มีสภาพพื้นที่และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เป็นการบริหารจัดการแบบมีโครงสร้าง และมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนของภาคีเครือข่ายร่วมกัน มีการดึงคนรุ่นใหม่เข้ามาร่วมกันพัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน โดยเฉพาะการนำข้อมูลของนักท่องเที่ยวในส่วนของระบบสำรองข้อมูล เพื่อนำไปเป็นประเด็นในการแปรูปผลิตภัณฑ์และเป็นแนวทางในการนำกองทุนของชมรมมาพัฒนาให้เกิดผลลัพธ์ที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ไม่เป็นการลดทอนคุณค่าของการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่

4.3 วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอนการทำงาน (วิธีการ กระบวนการ และแนวทางการดำเนินงาน โดยระบุและอธิบายการใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ KM tools)

วิธีการดำเนินงานวิจัย และ การใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ (KM tools) ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมโดยมีรายละเอียด โดยคณะผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการทำงานเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินงานกับกลไกขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีของชุมชน และ ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอยู่ทอง ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานกับกลไกขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีของชุมชน

1. การประชุมวางแผนงานร่วมกับภาคีเครือข่าย องค์การพัฒนาพื้นที่ชุมชน ผู้นำชุมชนในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอยู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี แท้จริง โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “เวทีสนทนา” (Dialogue) เพื่อพูดคุยถึงประเด็นในงานวิจัยการปฏิบัติงาน และแผนการดำเนินงานวิจัยของกิจกรรมย่อยในวัตถุประสงค์เพื่อให้ง่ายและสะดวกในการติดตามการดำเนินงานของโครงการ ชี้แจงแผนการดำเนินงานและกิจกรรมตามแผนงานวิจัยในพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ขอบเขตระยะเวลาเพื่อจัดประชุมรายงานปัญหา รายงานความก้าวหน้าและรับฟังความคิดเห็นและอื่นๆ ร่วมกัน

2. การสำรวจข้อมูลเชิงลึกบนเส้นทางต่างๆ พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอยู่ทอง โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “การเรียนรู้จากการปฏิบัติ” (Action Learning) ด้วยการลงสำรวจพื้นที่เป้าหมายเพื่อสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับพื้นที่ โดยได้มีการคัดเลือกพื้นที่ที่จะดำเนินการในการนำนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ ในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอยู่ทอง จำนวน 7 สถานที่ ที่จะเป็จุดที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวได้เรียนรู้

3. ดำเนินงานพัฒนาการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “ทีมข้ามสายงาน” (Cross-Functional Team) ในการจัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมและชุมชนร่วมกันจากผู้เชี่ยวชาญจากชุมชน หน่วยงานภาครัฐ

เอกชน และภาควิชาการที่มีองค์ความรู้ เพื่อให้เกิดกระบวนการในการทำงานร่วมกัน มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละฝ่าย เกิดกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีที่นำมาใช้กับพื้นที่ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม เกิดภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการสนับสนุน เข้ามามีส่วนร่วมและบูรณาการทำงานร่วมกัน

4. การจัดอบรมให้กับชุมชนเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “พี่เลี้ยง” (Mentoring) เพื่อเป็นการให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษาชี้แนะ เพิ่มศักยภาพให้กับชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยคณะผู้วิจัยได้แบ่งการจัดอบรมเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1.การอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเพิ่มรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว และ 2.การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนานักสื่อความหมายท้องถิ่นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับการท่องเที่ยว

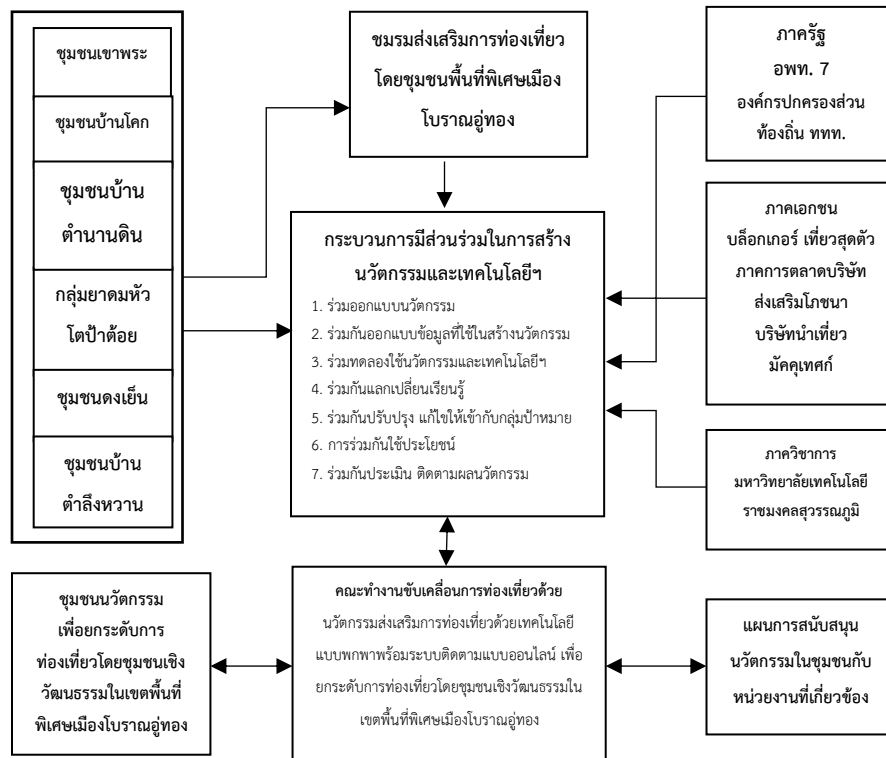
5. การประเมินนักท่องเที่ยวต่อนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “ฐานความรู้” (Knowledge Bases) โดยการเก็บข้อมูลความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชุมชนอุ้มทอง จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุ้มทอง เป็นช่วงอายุ 31-40 ปี พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งนักท่องเที่ยวมีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาท เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัวด้วยรถยนต์ส่วนตัว เพื่อต้องการพักผ่อนหย่อนใจ และหาความรู้ประสบการณ์ ส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวในช่วงเวลาวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์-อาทิตย์) ในรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง ไปเช้า-เย็นกลับ และในอนาคตท่านจะเดินทางมาท่องเที่ยวอีกโดยแนะนำผู้อื่นให้เดินทางมาท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุ้มทอง ส่วนการประเมินความพึงพอใจนักท่องเที่ยวต่อนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพึงพอใจด้านความด้านความถูกต้องเนื้อหาและข้อมูลมากที่สุด รองลงมาคือด้านรูปแบบการนำเสนอมี และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ตามลำดับ

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์

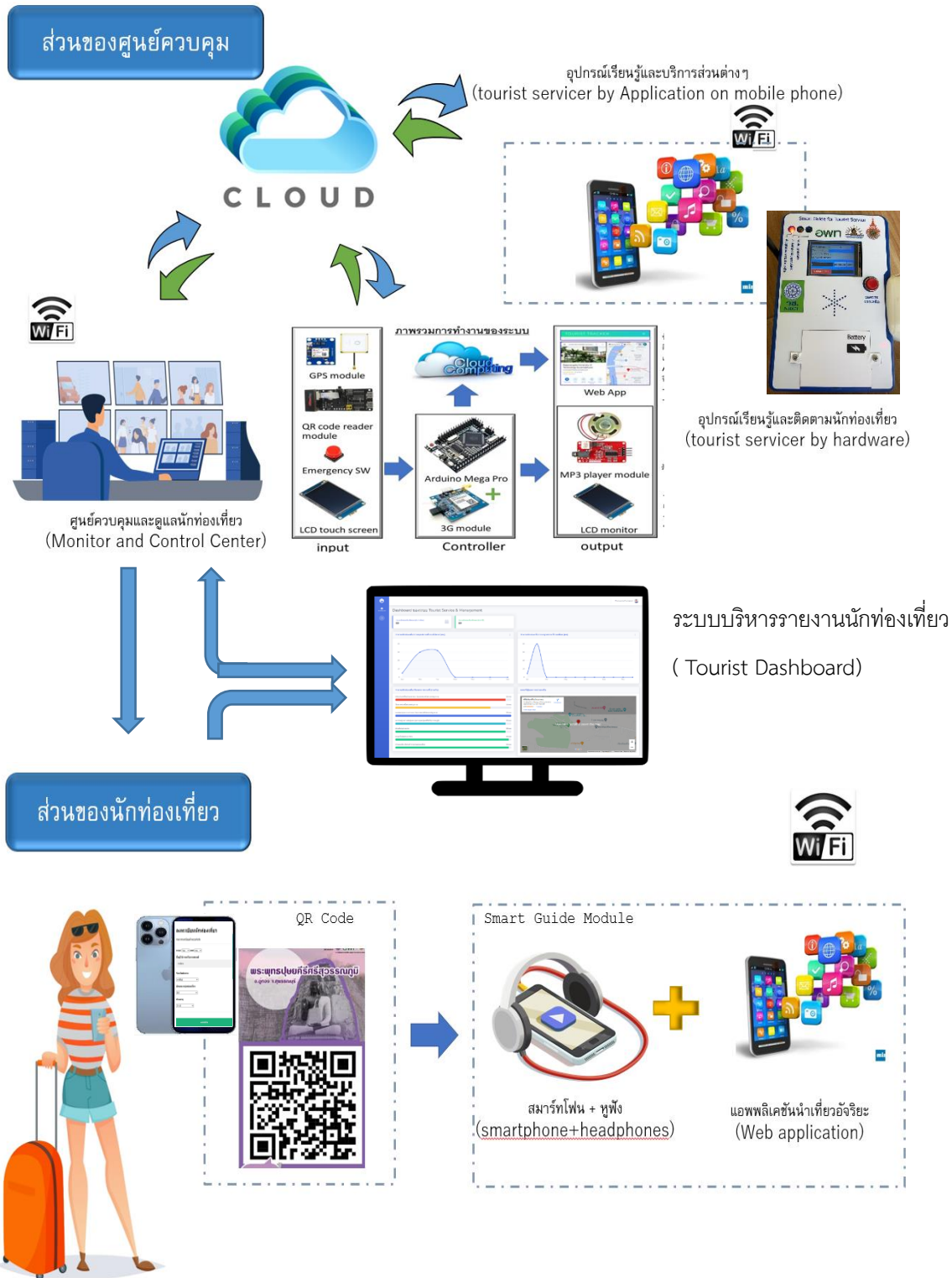
1. ขั้นตอนสร้างนวัตกรรม Tourist Service ในการสร้างส่วนงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เกิดการเรียนรู้เรื่องราวแหล่งท่องเที่ยวจุดต่างๆได้ด้วยตนเองผ่านเสียงบรรยาย สามารถเห็นการเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวจุดอื่นๆ รวมทั้งแหล่งจ่ายใช้สอยบริเวณใกล้เคียง การเข้าถึงนักท่องเที่ยวด้วยความรวดเร็วกรณีนักท่องเที่ยวขอความช่วยเหลือบน Smart phone และอุปกรณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมความปลอดภัยให้กับผู้ใช้งาน โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “การเรียนรู้จากการปฏิบัติ” (Action Learning) โดยในการสร้างได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) Web application เพื่อใช้งานบน Smart phone ทำงานได้ด้วยระบบปฏิบัติการในมือถือทุกแบรนด์โดยต้องมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตใช้งานร่วม 2) อุปกรณ์เรียนรู้และขอความช่วยเหลือแบบพกพาสำหรับผู้ที่ไม่ใช่ Smart phone หรือบางจุดที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต การออกแบบโครงสร้างภาพรวมของระบบเพื่อสร้างนวัตกรรมระบบบริการนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการกลุ่มนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถใช้ Smart phone เรียนรู้เรื่องราวแหล่งท่องเที่ยว ทั้ง 7 จุดพื้นที่ ที่ได้ติดตั้ง QR Code ซึ่งได้ทำการบันทึกข้อมูลต่างๆไว้แล้วนั้นผ่านการใช้งานบน Web Application โดยการสแกนผ่าน Smart phone หรืออุปกรณ์ในส่วนที่เป็น Hardware ได้ จากนั้นนักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมในการประเมินผลความพึงพอใจในด้านต่างๆผ่านบน Smart phone ของนักท่องเที่ยวได้โดยตรง เพื่อให้ผู้ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้ปรับปรุงในแต่ละพื้นที่ได้ อีกทั้งใน Web Application สามารถเชื่อมโยงแหล่งร้านค้า หรือการบริการที่ก่อให้เกิดรายได้ของกลุ่มร้านค้าหรือชุมชนโดยรอบได้ รวมทั้งเพิ่มความสะดวกต่อการมองหาหรือตัดสินใจไปแหล่งท่องเที่ยวอื่นโดยรอบ และที่สำคัญบน Web Application นี้ยังช่วยเสริมความปลอดภัยต่อการเข้าท่องเที่ยวเนื่องจากในระบบมีช่องทางการติดต่อขอความช่วยเหลือต่อผู้ดูแลพื้นที่ด้วยนั้น

2. ขั้นตอนสร้างนวัตกรรม Tourist Dashboard ระบบบริหารรายงานนักท่องเที่ยว สำหรับผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ส่วนศูนย์ควบคุม (Host) หรือ Tourist Dashboard ได้ออกแบบให้สามารถทำงานได้ 3 ส่วนคือ การเก็บข้อมูล (data collection) การรายงาน (report) และการเฝ้ามอง (monitor) โดยผู้ดูแลสามารถทราบถึงจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปี แบบเรียลไทม์ ความรวดเร็วในการเข้าไปช่วยเหลือนักท่องเที่ยว สามารถนำข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ รายได้จากนักท่องเที่ยว นำไปใช้เพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไปได้นั้น นอกจากนี้เพื่อให้ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมมีคุณภาพ และเหมาะสมกับเทคโนโลยีปัจจุบัน ทีมงานวิจัยจึงเชิญผู้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีจากบริษัทพีเค โกล เทคโนโลยี ในการให้คำปรึกษา หรือเสนอข้อคิดเห็น เพื่อสร้างนวัตกรรมระบบติดตามและนำเที่ยวอัจฉริยะ โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “เพื่อนช่วยเพื่อน” (Peer Assist) จากผู้มีประสบการณ์มาคอยให้คำแนะนำถึงวิธีการทำนวัตกรรมให้สำเร็จ

3. การถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับสมาชิกแกนนำของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองทวารวดีอุทอง โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ “การสอนงาน” (Coaching) ซึ่งจะเป็นผู้ใช้และดูแลระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ โดยมีภาคีเครือข่ายในพื้นที่หลักอย่างองค์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว (อพท.7) พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทองฝ่ายคอมพิวเตอร์ และผู้แทนฝ่ายคอมพิวเตอร์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี ร่วมเรียนรู้และแลกเปลี่ยนการใช้โปรแกรมของระบบ Tourist Service & Management ซึ่งทางคณะผู้วิจัยมุ่งเน้นในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับทีมแกนนำที่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และผู้สนใจของชมรมฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนอุทองสามารถประยุกต์ใช้โปรแกรมได้ด้วยตนเอง เกิดความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี ที่จะสามารถนำเทคโนโลยีในส่วนนี้เข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและช่วยเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

ภาพที่ 2 กลไกการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ภาพที่ 3 โครงสร้างภาพรวมของระบบเพื่อสร้างนวัตกรรมระบบบริการนักท่องเที่ยว

4.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (สรุปอธิบายให้เห็นความสำเร็จ และเสนอแนวทางการทำงานในขั้นต่อไปหรือความท้าทายในการดำเนินกิจกรรมอนาคตได้อย่างไร)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินการวิจัย โดยทีมวิจัยใช้เทคนิคในการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมร่วมกับชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองโบราณอุทธร่วมกันออกแบบเทคโนโลยีในทุกกระบวนการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี และมีการจัดอบรมการใช้เทคโนโลยี การทดลองใช้ การสร้างความรู้ความเข้าใจ เผยแพร่ข้อมูล กระบวนการใช้งานนวัตกรรมให้แก่สมาชิกในชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง การติดตามและประเมินผลการใช้งานของชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมกัน สร้างความเข้าใจ ความตระหนักร่วมกัน และมองเห็นผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย การหาแนวร่วมที่ชุมชนไว้วางใจ เช่น อพท.7 ที่ดำเนินการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทธร การวางแผนการมีส่วนร่วม และบูรณาการทำงานร่วมกัน การสร้างความเชื่อมั่น จริงใจ รับผิดชอบ และแบ่งปันให้กับชุมชนอย่างแท้จริง การสื่อสารที่ลดความเป็นวิชาการ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การหาจุดเหมาะสมร่วมกัน การลงมือทำร่วมกัน การทดลองใช้และติดตาม ประเมินผลร่วมกัน การเสริมแรงให้ชุมชน การปรับปรุงนวัตกรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญของทีมวิจัยที่ค้นพบในช่วงระหว่างการทำงานวิจัย

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าผลการดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ โดยได้ระบบ Tourist Service and Management technology ซึ่งเป็น Web Application โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว (Tourist Service) ที่เพิ่มความสะดวกให้กับแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเรียนรู้เรื่องราวของสถานที่นั้นได้ด้วยตนเอง และส่วนระบบบริหารรายชื่อนักท่องเที่ยว (Tourist Dashboard) สามารถรายงานสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว แบบประเมินเพื่อนำมาวางแผนและพัฒนาต่อไปได้ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ซึ่งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองโบราณทวารวดีอุทธรใช้กลไกขับเคลื่อนการท่องเที่ยวจากการนำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มช่องทางการตลาด การประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวได้รับรู้ในวงกว้างมากขึ้น ร่วมกับภาคีเครือข่าย ซึ่งผลจากการดำเนินงานในโครงการวิจัยทำให้เกิดรายได้เพิ่มและจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10 % จากปีที่ผ่านมา ด้านสังคมชุมชนอุทธรเกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาการท่องเที่ยว จากผลของงานวิจัยในการเพิ่มศักยภาพของชุมชนด้านเทคโนโลยี ที่ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ เกิดความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีจากการนำนวัตกรรมมาช่วยพัฒนาการท่องเที่ยว และที่สำคัญยังกระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนของตนเอง สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกิดจากแรงผลักดันจากภายในของชุมชนสู่การลงมือทำอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะสำหรับงานนวัตกรรม

1. ควรปรับปรุงงาน นวัตกรรม Tourist Service ให้มีความใช้งานทุกวัย และเพิ่มข้อมูลเนื้อหาการเรียนรู้ต่างๆ ในแต่ละพื้นที่การเที่ยวชมให้มากขึ้น
2. สร้างโปรแกรมให้สามารถรองรับการเพิ่มเติมหรือขยายจุดการท่องเที่ยวให้มีความง่ายให้กับกลไกของชุมชนที่จะต้องนำไปใช้งานต่อได้เพื่อความยั่งยืน
3. ปรับปรุงนวัตกรรม Tourist Dashboard ให้มีความสวยงามมากขึ้น แสดงผลต่างๆ ที่เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวขึ้นไปหน้าจอให้อ่านข้อมูลง่าย เพื่อสะดวกต่อการสร้างเอกสารรายงานให้กับผู้ใช้งานมากขึ้น
4. ทบทวนหรือปรับปรุง Tourist Service ในส่วนที่เป็น Hardware ให้มีขนาดเล็กลง เปลี่ยนเทคโนโลยีอุปกรณ์ให้สร้างรองรับการใช้งานในพื้นที่ ที่มีสัญญาณ Wifi ไม่ถึง เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้งานบางสถานที่ ที่มีความต้องการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว หรือดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานผู้ดูแลพื้นที่เพื่อพัฒนานวัตกรรมในส่วนนี้ให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

แนวทางการทำงานในขั้นต่อไป

1. ควรมีการส่งเสริมการนำนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดความแพร่หลาย โดยเฉพาะในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ไปยังนักท่องเที่ยวให้เข้ามาใช้บริการสแกน QR Code เนื่องจากในอนาคตจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้นอย่างแพร่หลายในหลายพื้นที่
2. ควรมีการส่งเสริมศักยภาพของชุมชนทางด้านเทคโนโลยี ทำงานร่วมกับหน่วยงาน ในการนำเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการหาฝ่ายเทคนิคของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม และหน่วยงานรัฐที่จะคอยเป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชนในการ รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อจะดำเนินการเองและต่อยอดพัฒนาได้อย่างจริงจัง
3. ควรมีการต่อยอดขยายผลงานวิจัยไปใช้ โดยการติดตั้ง QR Code ในหลายๆ พื้นที่เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ยุค Smart Tourism และร่วมกันหางบประมาณดำเนินงานโดยมีมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในพื้นที่เข้ามาเป็นที่ปรึกษา
4. ควรวางแผนแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยยกระดับการท่องเที่ยว โดยชุมชนที่สะท้อนอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ และเหมาะสมกับศักยภาพของชุมชนในมิติด้านต่าง ๆ และสร้างการมีส่วนร่วม
5. หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายในพัฒนาการท่องเที่ยวโดยนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการยกระดับชุมชนและให้สอดคล้องพฤติกรรมและตอบสนองกับนักท่องเที่ยวในยุค New Normal โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพ เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นความคุ้มค่าด้านประสบการณ์ สู่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองในจังหวัดสุพรรณบุรี
6. ภาครัฐช่วยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีบทบาทในการวางแผนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อให้การสนับสนุน และส่งเสริมชุมชน ประสานความร่วมมือ เพื่อเชื่อมโยงโอกาสสู่แผนการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรีและเสริมสร้างศักยภาพให้ชุมชนสามารถรับประโยชน์จากการท่องเที่ยว

ความท้าทายในการดำเนินกิจกรรมอนาคต

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบประสบการณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวให้ได้สัมผัสอย่างลึกซึ้งในพื้นที่เมืองโบราณอุทง โดยนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทและเชื่อมโยงไปสู่การกระจายรายได้ให้ชุมชนอื่น ๆ
2. ควรทำการวิจัยด้านกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามา มีบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ การพัฒนาช่องทางการตลาดที่เหมาะสม การทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบออนไลน์ การพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้เป็นนักนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี และการพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในอนาคต

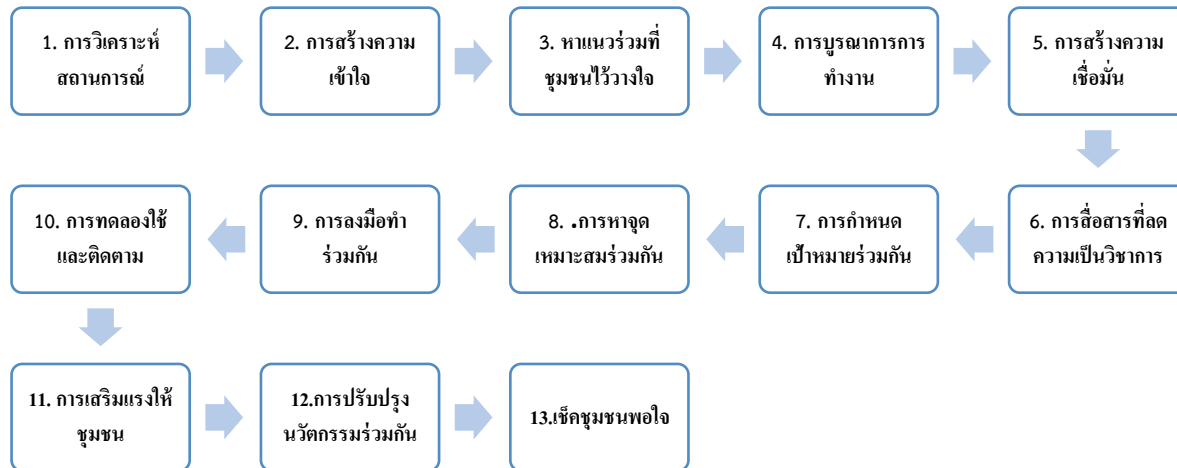
4.5 ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ความผิดพลาดจากการดำเนินงานวิจัย พบว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลที่มิวิจัยไม่สามารถจัดประชุมได้ รวมทั้งการเข้าสำรวจในพื้นที่ ซึ่งทีมวิจัยในใช้วิธีการในการประชุมออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ใน

การจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม ปัญหาการตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสมต่อพื้นที่การท่องเที่ยว การดูแลและเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมากในการร่วมวางแผนงาน ซึ่งทีมวิจัยในใช้วิธีการขอความร่วมมือกับบริษัทผู้เชี่ยวชาญทางด้าน IOT มาเป็นที่ปรึกษาในการออกแบบระบบ ปัญหาอุปกรณ์ติดตามักท่องเที่ยว และอุปกรณ์ตรวจจับการเข้าใกล้เขตหวงห้าม จำเป็นจะต้องใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตจากเครือข่ายไร้สาย WIFI ซึ่งปัจจุบันในแต่ละจุดท่องเที่ยวไม่ได้ติดตั้งอุปกรณ์ปล่อยสัญญาณ WIFI ไว้ ทำให้ในการทดลองเบื้องต้น ทางผู้วิจัยได้ใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตจาก การปล่อยสัญญาณ WIFI ฮอตสปอต จากโทรศัพท์มือถือ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสถานที่ท่องเที่ยว การติดตั้งอุปกรณ์ปล่อยสัญญาณ WIFI บางจุดอาจจะไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นสถานที่ภายนอก ซึ่งมีบริเวณกว้าง และไม่คุ้มกับการลงทุน ซึ่งทีมวิจัยในใช้วิธีการปรับเปลี่ยนให้ไมโครคอนโทรลเลอร์รับสัญญาณ GPRS จากเครือข่ายโทรศัพท์มือถือแทนการใช้สัญญาณ WIFI ซึ่งจากผลการสำรวจลงพื้นที่พบว่าสัญญาณจากเครือข่ายของค่ายมือถือ True Move เข้าถึงได้ทั้ง 7 จุดท่องเที่ยว ปัญหาสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละจุดท่องเที่ยวค่อนข้างห่างกันพอสมควร บางจุดจะต้องเดินทางโดยรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ทำให้ การใช้งานอุปกรณ์ติดตามักท่องเที่ยวเกิดความไม่สะดวกสบาย เนื่องจากเมื่อนักท่องเที่ยวรับอุปกรณ์ติดตามไปแล้ว จะต้องนำมาคืนที่จุดบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งทีมวิจัยในใช้วิธีการปรับการสร้างงานเป็น Web แอปพลิเคชัน เพื่อให้ใช้งานได้หลากหลายและง่ายต่อการแสดงตำแหน่งขอความช่วยเหลือของนักท่องเที่ยวและนำเที่ยวอัจฉริยะ คูขนานไปกับการสร้างอุปกรณ์แบบพกพา โดยนักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย เพียงสแกน QR Code ด้วยมือถือและลงทะเบียน ก็จะสามารถใช้งานนวัตกรรมนำเที่ยวอัจฉริยะ พร้อมมีระบบขอความช่วยเหลือของนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม อุปกรณ์ติดตามักท่องเที่ยวและนำเที่ยวแบบพกพาจะเป็นประโยชน์สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่มีโทรศัพท์มือถือด้วยนั้นด้วยอุปกรณ์แบบพกพา

5. นวัตกรรม/ชุดความรู้ใหม่ที่ได้

คณะผู้วิจัยจึงวิเคราะห์การทำงานในช่วงระหว่างดำเนินการวิจัย เกิดเป็นข้อค้นพบใหม่ในการดำเนินงานร่วมกับชุมชนเป็นนวัตกรรมเชิงกระบวนการในการสร้างการยอมรับนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมในเขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง โดยมี 13 ขั้นตอน ที่จะสร้างการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1.การวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมกัน 2.การสร้างทำความเข้าใจความตระหนักร่วมกัน 3.หาแนวร่วมที่ชุมชนไว้วางใจ 4.การวางแผนการมีส่วนร่วม และบูรณาการทำงานร่วมกัน 5.การสร้างเชื่อมั่น จริใจ รับผิดชอบ และแบ่งปัน 6.การสื่อสารที่ลดความเป็นวิชาการ 7.การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน 8.การหาจุดเหมาะสมร่วมกัน 9.การลงมือทำร่วมกัน 10.การทดลองใช้และติดตาม ประเมินผลร่วมกัน 11.การเสริมแรงให้ชุมชน 12.การปรับปรุงนวัตกรรมร่วมกัน และ13.เช็คชุมชนพอใจ (ความสุข) โดยกระบวนการสร้างการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม

ภาพที่ 4 กระบวนการสร้างการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม

1.การวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมกัน

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการในการสัมภาษณ์ และลงพื้นที่สำรวจแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับแกนนำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนอุ้มทอง ที่จะดำเนินการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาแก้ปัญหาและยกระดับชุมชนท่องเที่ยว ในการเข้าถึงข้อมูล ปัญหา ความต้องการ และทรัพยากรที่มีอยู่ในอุ้มทอง

2.การสร้างความเข้าใจ ความตระหนักร่วมกัน

ชี้แจงปฏิทินการปฏิบัติงาน และแผนการดำเนินงานวิจัยของกิจกรรมย่อยในวัตถุประสงค์เพื่อให้ง่ายและสะดวกในการติดตามการดำเนินงานของโครงการ ชี้แจงแผนการดำเนินงานและกิจกรรมตามแผนงานวิจัยในพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ชุมชนเห็นปัญหาร่วมกัน

3.หาแนวร่วมที่ชุมชนไว้วางใจ

เป็นกระบวนการสร้างแรงจูงใจจากการที่ทีมคณะผู้วิจัยได้มีการปรึกษาหารือถึงแนวทางในการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีในเบื้องต้นกับทาง อพท.7 ทำให้เกิดการรับรู้ และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัย และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จากประสบการณ์ในการดำเนินงานในพื้นที่กับทฤษฎีภาควิชาการในส่วนของนวัตกรรมที่จะเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งทางทีมคณะผู้วิจัยมองเห็นถึงประเด็นของหน่วยงานในพื้นที่ที่ทางชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองทวารวดีให้ความไว้วางใจ

4.การวางแผนการมีส่วนร่วม และบูรณาการทำงานร่วมกัน

เป็นการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือเป็นการบูรณาการจากพันธกิจของหน่วยงาน และการเชื่อมโยงจากบทบาทหน้าที่ของพันธกิจหรือเป้าหมาย มีการวางบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการร่วมกันดำเนินงานร่วมกัน การคัดเลือกผู้นำชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างนวัตกรรมฯ และการสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน

5. การสร้างความเชื่อมั่น จริงใจ รับผิดชอบ และแบ่งปัน

ในช่วงการดำเนินงานวิจัยจากการลงพื้นที่ปฏิบัติงานร่วมกัน ทางคณะผู้วิจัยมีการดำเนินการร่วมกันอย่างจริงจัง รับผิดชอบ และแบ่งปัน และให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมดำเนินงานวิจัย ส่งผลให้ชุมชนเกิดความไว้วางใจ และเชื่อมั่นในคณะผู้วิจัยในการลงพื้นที่ดำเนินงาน

6. การสื่อสารที่ลดความเป็นวิชาการ

ในช่วงดำเนินงานคณะผู้วิจัย จะใช้ภาษาในการสื่อสารที่ให้ชุมชนอุ้งทองเข้าใจอย่างง่าย ไม่ใช้คำศัพท์ทางเทคนิคที่ชุมชนไม่เข้าใจ ในทุกช่วงของการดำเนินงานใช้รูปแบบการสื่อสารกับชุมชนที่เหมาะสม ส่งผลให้ชุมชนรู้สึกสบายใจ กับการทำงานร่วมกับคณะผู้วิจัย

7. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

ทางทีมคณะผู้วิจัยจัดกิจกรรมการพัฒนาโลกการขับเคลื่อนนวัตกรรมฯ เพื่อระดมความคิดเห็นถึงเป้าหมายของการดำเนินงาน จากการระดมความคิดเห็นถึงเป้าหมายของการดำเนินงานร่วมกับชมรมอุ้งทอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

8. การหาจุดเหมาะสมร่วมกัน

เป็นกระบวนการที่คณะทีมวิจัยต้องใช้เวทีในการระดมความคิดเห็นเชิงลึก ถึงความเหมาะสมของนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์นี้ ซึ่งทางคณะทำงานมีข้อเสนอแนะแนวทางในการออกแบบที่ต้องการให้มีความเหมาะสมกับชุมชนและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งอื่น ๆ ที่ยังไม่เป็นที่นิยม

9. การลงมือทำร่วมกัน

การร่วมกันปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นขั้นตอนที่ให้ชุมชนอุ้งทองเข้ามาช่วยกันทำข้อมูล การออกแบบนวัตกรรม ร่วมกันคิดกลยุทธ์การดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาลงทะเบียนในระบบ ร่วมกันสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ ร่วมกันแก้ปัญหาในการดำเนินงาน รวมถึงการช่วยอำนวยความสะดวก

10. การทดลองใช้และติดตาม ประเมินผลร่วมกัน

เป็นขั้นตอนที่ให้ชุมชนทดลองใช้นวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์จริงในพื้นที่ ในแต่ละจุดท่องเที่ยว หลังจากนั้นให้ร่วมกันวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทดลองใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างละเอียดโดยคณะผู้วิจัยคอยเป็นที่ปรึกษาให้คำปรึกษาชุมชนถึงการใช้งาน รวมถึงกระบวนการดูแลรักษา

11. การเสริมแรงให้ชุมชน

การอบรมและกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ที่จะช่วยในการหนุนเสริมให้คณะทำงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเพิ่มศักยภาพในการใช้นวัตกรรม

12. การปรับปรุงนวัตกรรมร่วมกัน

กระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่ชุมชนอุ้งทองได้ทำการประเมินการใช้งานนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ จากการทดลองใช้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม และสร้างความคุ้นเคยกับการใช้งานนวัตกรรมและค้นพบปัญหาอุปสรรคจากการใช้งาน รวมถึงจุดเด่น จุดด้อยจากนวัตกรรมนี้ เพื่อจะได้นำข้อมูลในส่วนนี้กลับเข้ามาปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับชุมชน

13. เชื่อมชุมชนพอใจ (ความสุข)

เป็นกระบวนการที่คณะผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์และสังเกตจากชุมชน ในช่วงขณะดำเนินโครงการอยู่เป็นระยะ ๆ ในการวัดความพึงพอใจและความสุขจากการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการวิจัย จากความสำเร็จ ความเข้าใจ ความคุ้มค่า ผลประโยชน์ การรับผิดชอบต่อส่วนรวมกัน การไว้วางใจอย่างจริงใจ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทำให้เกิดการความรับผิดชอบต่ออย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ระหว่างการทำงานวิจัยส่งผลให้นักวิจัยสามารถสังเคราะห์กระบวนการในการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยเกิดองค์ความรู้ใหม่คือ เทคนิคการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ด้วยกลไกการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์ โดยมีเทคนิคดังนี้

1. การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกับ Travel Blogger

โดยคณะผู้วิจัยได้ร่วมกับชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองโบราณอุททอง และผู้ประกอบการภาคเอกชนที่เป็นกลุ่ม Travel Blogger และ Influencer ได้เข้ามาร่วมกันพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย ที่ถ่ายทอดเรื่องราวแหล่งท่องเที่ยวท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุททอง ที่น่าสนใจและมีเนื้อหาเกร็ดข้อมูลที่จะเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวอยากเดินทางมาท่องเที่ยว

2. การส่งเสริมการตลาดและเชื่อมโยงธุรกิจกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

คณะผู้วิจัยร่วมกับชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองโบราณอุททอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และภาคเอกชนในพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุททอง ได้ร่วมวางแผนในการส่งเสริมการตลาดจากการที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในวัดกรรม โดยการจัดสิทธิพิเศษในการทำโปรโมชั่นให้กับนักท่องเที่ยวที่มีการใช้วัดกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีแบบพกพาพร้อมระบบติดตามแบบออนไลน์ เพื่อนำไปเป็นส่วนลด 10% หรือสิทธิพิเศษตามแต่ที่แต่ละร้านค้ากำหนดเงื่อนไขขึ้นมา โดยมีร้านค้า กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เข้าร่วมนำร่อง

3. การพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานมีเอกลักษณ์เฉพาะ

ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทางคณะผู้วิจัยและทางคณะทำงานขับเคลื่อนกลไกได้ดำเนินการคือให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการในชุมชนท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมฯ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าและยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ด้วยการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนากิจกรรม โปรแกรมการท่องเที่ยว และการพัฒนาการบริการชุมชนแบบครบวงจร

4. ประสานงานกับภาคีเครือข่ายด้านการตลาดในการประชาสัมพันธ์

การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย เป็นการบูรณาการทำงานแบบพหุภาคี จากนโยบายการส่งเสริม 7 เขตพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุททอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาครัฐส่วนกลาง ททท.สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี อพท. ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน ที่จะช่วยสนับสนุนในการทำการตลาดด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างการรับรู้และกระตุ้นผ่านภาคีเครือข่ายทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ และเชื่อมโยงบริษัททัวร์กับแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนอุททอง

5. การส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านระบบ Digital Marketing

โดยเน้นในรูปแบบออนไลน์เป็นหลักในช่วงสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 เนื่องจากคณะทำงานมองถึงการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในด้านเทคโนโลยีและทักษะในการส่งเสริมด้านการตลาด ซึ่งช่องทางออนไลน์นับว่าเป็นช่องทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะช่องทางบนเพจ Facebook ผ่าน Content โดยช่องทางการตลาดในรูปแบบออนไลน์ จะเป็นการทำการตลาดที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการสร้างคอนเทนต์ Content จากเรื่องราวต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นการสร้างคุณค่า และทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเกิดการจดจำได้ง่ายขึ้น

6. เอกสารประกอบผลงาน

(เช่น เล่มผลงาน, คู่มือ, แนวปฏิบัติ, แผ่นพับ, ภาพถ่าย, VDO, อื่น ๆ)

การประชุมระดมความคิดเห็นจากคณะทำงาน

การออกแบบป้ายสแกนทั้ง 7 จุดท่องเที่ยว

จุดติดตั้งแท่นวางคิวอาร์โค้ดที่รอยพระพุทธรบาท วัดเขาพระศรีเพชญาราม

การเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับธุรกิจแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนอุททองเพื่อเพิ่มรายได้

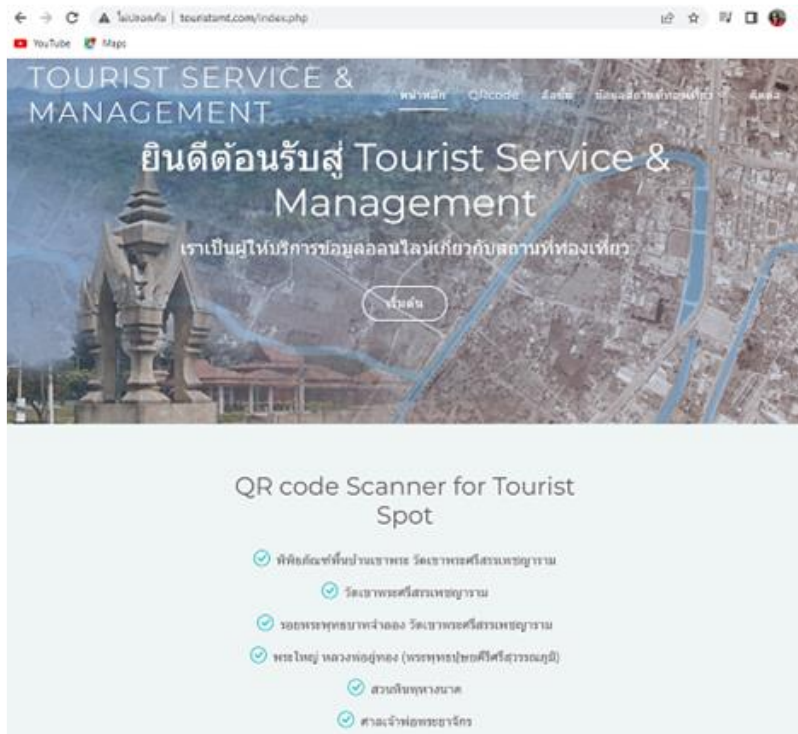
ตำแหน่งติดตั้งแท่นวางคิวอาร์โค้ด ตรงจุดขายรูปเทียนดอกไม้หน้าศาลเจ้าพ่อพระยาจักร

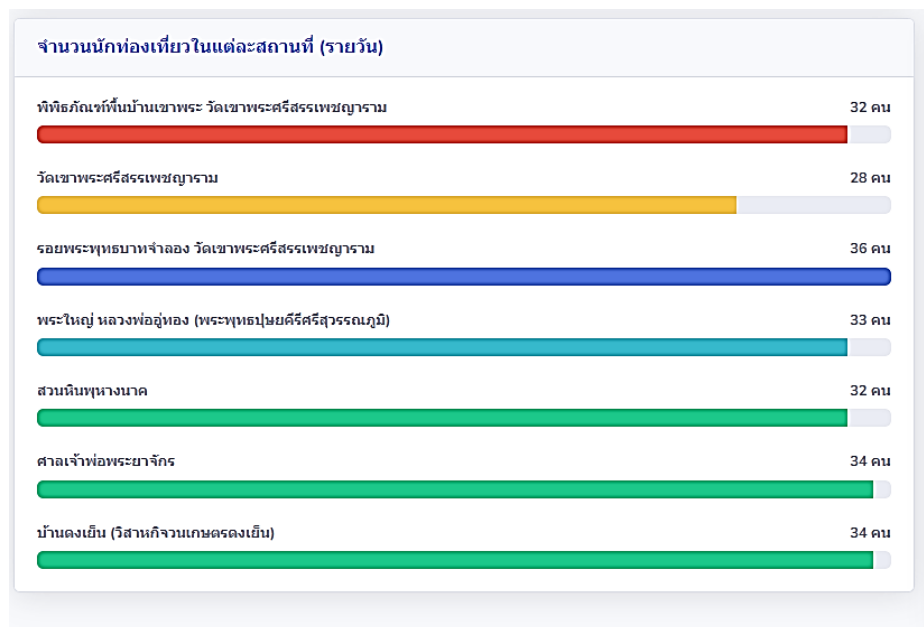
ตำแหน่งติดตั้งแท่นวางคิวอาร์โค้ดวิสาหกิจจดยื่น

หน้าจอแสดงปุ่มกดเพื่อเล่นไฟล์เสียงและข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

หน้าตาเว็บไซต์ที่จะแสดงบนจอคอมพิวเตอร์ โดยใช้ชื่อWebsite >> <http://www.touristsmt.com>
ซึ่งย่อมาจากคำว่า Tourist Service and Management Technology

แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่บน Dash board

